

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 31 (1061)

Gorica - četrtek, 31. julija 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Liubljana odkriva zamejske Slovence Papežev obisk v Afriki

Ideološka in politična strpnost ni nikoli bila posebna odlika nas Slovencev, kolikor moremo zasledovati našo kulturno zgodovino od časov Primoža Trubarja dalje. Takrat se je sprožil prvi zagrižen ideološki spor med Slovenci protestanti in Slovenci katoličani. Ivan Tavčar je v svojih povestih iz tistih časov to zagriženost zelo plastično opisal. Ideološka zagriženost se nato pojavlja v vseh naslednjih dobah naše zgodovine. Nikoli nismo znali biti strpni do drugače mislečih rojakov. Od tod preganjanje janzenistov zoper Prešerna in svobodomislece njegovega časa, nato spori med mladostenci in starostenci za časa Levstika, zatem ostrina nasprotstva med liberalci in klerikalci.

IDEOLOŠKA NESTRPNOST SLOVENSkih KOMUNISTOV

Ta ideološka nestrpnost je dosegla svoj vrh med drugo svetovno vojno in po njej, ko ni šlo toliko za svobodo in boj zoper okupatorja, kot danes tako vztrajno ponavljajo pisci v Sloveniji, temveč je bil to v prvi vrsti ideološki boj med staliniščno obliko komunizma in njegovimi nasprotniki. Zaradi tega je bil ta boj tako zagrižen, tako krvav, najbolj krvav v naši narodni zgodovini, ko se je zaradi ideje brat dvignil zoper brata do najbolj fanatičnih oblik obračunavanja. Butnila je na dan vsa naša pristno slovenska nestrpnost, ki si ne more predstavljati, da more sosed drugače misliti kot on, pa da sta lahko kljub temu dobra sosed in dobra Slovenca. Neovirano je prišlo do izraza naše ideološko puritanstvo.

Prišel je konec vojne in zmagal je staliniščni dogmatizem, ki je z izredno divjim nasiljem vpeljal enotno ideologijo na kulturnem, gospodarskem in političnem polju tam, kjer je dobil oblast, to je v Sloveniji. Izven njenih meja je ostalo nekaj Slovencev v Italiji in v Avstriji. Tudi tu je v prvih letih po vojni isti dogmatizem hotel vsiliti svojim rojakom enako ideološko nestrpnost in monopol nad slovenstvom. Toda nismo se dali. Zvesti neodsvojljivi pravici do svobode mišljenja in delovanja smo demokratični Slovenci ohranili svojo idejno samostojnost, se kulturno in politično organizirali v skladu s pluralističnim sistemom, ki vlada v Italiji in Avstriji. To seveda ni moglo sovpadati z idejnim in političnim monopolom naših stalincev tistih let, ki so nas zaradi tega proglasili za izdajalce in za neslovence. Kajti slovenstvo so istovetili s pripadnostjo socialistični ideji in z vdanostjo Stalinu.

Zatem je prišlo leto 1948, ko je Stalin izobčil Jugoslavijo iz Kominforma. To dejstvo pomeni velik preobrat v življenju in praksi jugoslovanskih in s tem tudi slovenskih komunistov. Njegove posledice so se pa le počasi pokazale. Se dolgo so v Ljubljani imeli za Slovence le tiste zamejce, ki so bili zvesti pristaši socializma in komunizma. O vseh drugih popoln molk, kot da jih ni. Ali bo zmeraj ostalo tako?

Mi smo medtem delali naprej in želi tudi uspehe v politiki in na kulturnem področju. Drugorodna večina v deželi nas je začela upoštevati in videla zmeraj bolj v nas pristne predstavnike slovenske manjšine. Ljubljana je uvidela, da nočemo umreti, nasprotno, da se krepimo, da se naš glas čuje v občinskih in pokrajinskih svetih, da se oglašamo v deželni svetovi. Med tem časom so v vrstah Zveze komunistov v Sloveniji prišli na vodilne položaje ljudje, ki niso bili tako staliniščno obremenjeni kot prejšnji voditelji; pokazali so se, bi lahko rekli, bolj liberalni.

PRVI POJAVI IDEOLOŠKE ODJUGE

Ta in druga dejstva so v Ljubljani povzročila, da so začeli odkrivati, da v zamejstvu živijo tudi Slovenci, ki niso ne socialisti ne komunisti, a so kljub temu Slovenci. Tako opažamo v zadnjih dveh, treh letih, da se je v Sloveniji nekaj premaknilo glede politike do zamejskih Slo-

vencev. Tudi uradno so začeli priznavati dejstvo, da smo Slovenci v zamejstvu idejno in politično diferencirani, a da smo kljub temu Slovenci. Znamenja take odjuge so npr. sestanek slovenskih zamejskih politikov pri Stanetu Kavčiču, razne okrogle mize tostran in onstran meje, na katerih se je obravnaval položaj slovenskih manjšin v Italiji in v Avstriji, razna poročila o nas na ljubljanskem radju, televiziji in revialnem ter dnevnem časopisu. Poleg tega še obiski raznih skupin z ljubljanske univerze v zamejstvu.

Vse to je sicer še zelo skromno in boječe, še zmeraj je čutili, da si nekdo prilaša monopol slovenstva v zamejstvu tako kot prej. Vendar je opaziti, da si utira pot spoznanje, da je treba upoštevati ene in druge Slovence. Tako je v poročilu o obisku skupine ljubljanskih visokošolcev na Koroškem zapisal Peter Kuhar: »Če hočemo doseči prepotrebno enotnost do zdaj strankarsko razdrobljenih izhodišč vseh organizacij koroških Slovencev, moramo imeti enak odnos do vseh slovenskih organizacij na Koroškem« (Delo, 5. julija 1969).

Iz privatnega vira nam je poleg tega znano, da so ti slovenski študentje odnesli s Koroškega vtis, da so pravzaprav resnični borci za slovenske pravice na Koroškem duhovniki in krščanske kulturne organizacije. Oni drugi pa, da dobivajo podporo, naredijo pa bore malo.

Naj zaključimo: Premiki v gledanju Ljubljane na zamejske Slovence so dobro znamenje. Toda manjka še veliko, da bo njeno gledanje pravilno, in še več, in da bodo oni tam imeli enak odnos do vseh Slovencev v zamejstvu, kot priporoča Peter Kuhar.

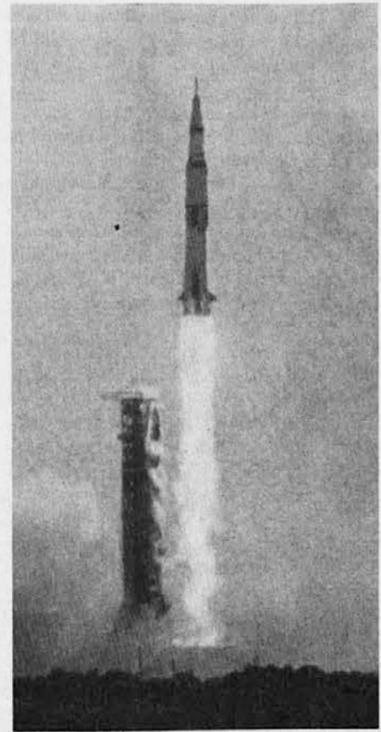
MIKLAVZ BOŽIČ

Po uspešnem pristanku na Luni

Ko se je pretekli četrtek uspešno zaključilo prvo potovanje na luno, je predsednik Združenih držav Nixon povabil vojaškega duhovnika na letalonosilki Hornet, naj opravi zahvalno molitev.

Duhovnik je med drugim dejal: »Glej, o Gospod, naše navdušenje in blagoslovi naše veselje in naše dobre sklepe. Daj, da bodo vezi prijateljstva povezovala vse narode sveta istočasno, ko se trudimo, da bi se zboljšali pogoji za človeško življenje. Daj mir našim srcem in ohranaj dobrohotnost do našega bližnjega. Za vse to te prosimo, Gospod, ko se ti zahvaljujemo.«

Zahvalne molitve so se udeležili poleg

Tak je bil začetek zadnjega poleta na Luno

Letos na praznik sv. Jožefa, 19. marca je sv. oče napovedal, da bo obiskal Ugando v Afriki. Kasneje je bil določen čas za obisk in sicer 31. julija in 1. in 2. avgusta. Potovanje bo torej ta teden v četrtek, petek in soboto.

Zakaj je sv. oče izbral ravno Ugando? Zato ker je Uganda opločila misijonsko delo novejših dobe s prvimi mučenci: 15. novembra 1885 je zgorel na gmadi prvi mučenec, upravitelj dvora Jožef Mukasa. Nekaj mesecev pozneje so zgorele druge žrtve, vsi iz vrst kraljevih služabnikov. Umirali so skupno: katoličani, protestanti in tudi nekristjani. Pred nekaj leti je Cerkev 22 mučencev iz tiste dobe proglasila za svetnike. Ob razglasitvi so bili v cerkvi sv. Petra v Rimu nekateri možje, ki so bili ob preganjanju mučeni, a ne umorjeni. Ko je šel vihar preganjanja mimo, se je misijonsko delo v Ugandi uspešno nadaljevalo in danes je Uganda najbolj pokristjanjena dežela Afrike.

Iz teh razlogov je sv. oče za svoj obisk Afrike izbral ravno Ugando, čeprav so ga vabili v toliko drugih držav.

Afriški kristjani so papeževga obiska izredno veseli. Dokazuje jim, da so postali polnopravni člani Cerkve, da je papež poglavar tudi afriške Cerkve.

Afrika ve, da krščanstvu mnogo dolguje. Načrtno šolanje in zdravstveno službo so organizirali misijonarji. Še danes večina afri-

ških otrok obiskuje verske šole. Iz katoliških in protestantskih šol so izšli sedanji voditelji afriških držav, ki so povedli afriške narode do državne neodvisnosti. Danes pa pričakuje Afrika pomoč Cerkve, ko si organizira gospodarstvo.

Sv. očeta bo v Ugandi pozdravilo vsaj osem državnih poglavarjev. Sv. oče prihaja v Afriko kot predstavnik Kristusov. Vsem bo na razpolago. Govoril bo z državnimi poglavarji, z diplomatskimi predstavniki, s škofi, duhovniki, redovniki in tudi s preprostimi ljudstvom. Med drugim bo obiskal afriško vas Mengo v okolici glavnega mesta Kampale. Obiskal bo protestantske in katoliške bolnišnice, kjer se bo posebej ustavljal v oddelkih za otroke.

Na kraju, kjer so bili umorjeni ugandski mučenci, gradijo ugandski katoličani mučenecem v čast narodno svetišče, ki bo po svoji obliki spominjalo na afriško kočjo. Sv. oče bo v tem svetišču blagoslovil oltar, ki bo stal sredi

cerkve.

Sv. oče prihaja v Ugando kot veliki duhovnik. V dneh svojega bivanja bo posvetil 12 afriških škofov, krstil bo 22 odraslih katehumenov in jim podelil tudi prvo sv. obhajilo in zakrament svete birme.

Zadnja poročila pravijo, da je glavno mesto Ugande Kampala že sedaj vsa v zastavah. Računajo, da se bo v dneh papeževga obiska v Ugandi zbralo v glavnem mestu okoli milijon ljudi. Velika večina bo prenočevala na prostem. Tudi hrano si bodo prinesli s seboj. Stevilni bobni bodo naznanjali veselo novice o papeževem obisku do zadnje ugandske vasi. Afrika se bo pokazala sv. očetu s svojo kulturo, s svojo tradicijo, pa tudi z vsemi svojimi problemi, katerih ni malo.

Spremljajmo ta teden z zanimanjem potovanje sv. očeta. Predvsem pa molimo, da bi po božji dobroti papežev potovanje rodilo tiste sadove, ki si jih Afrika obeta in jih sv. oče pričakuje.

Klavrni odgovor Ljubljane Razočarani koroški Slovenci

Pod naslovom »Kavčičev spodrsrljaj v Celovcu« je poročal »Katoliški glas z dne 12. junija 1969 o uradnem obisku predstavnika izvršnega sveta Slovenije na Koroškem. Ob priliki tega obiska, 27. in 28. maja t.l., je odobril Kavčič manjšinsko politiko koroškega deželnega glavarja Sime. Ker je znano, da zastopa koroški deželni glavar s socialistično stranko stalnišče, da je treba rešiti vprašanja člana 7 državne pogodbe na podlagi »priznavalnega principa«, je vprašal v tej zvezi komentator radia Celovec, Misar, predsednika slovenske vlade, ali odobrava »priznavalni princip« tudi on, kar je Kavčič brez pridržkov potrdil.

V koroških razmerah pomeni to: Le kjer bi se izjavil določen odstotek prebivalstva (nemško-nacionalistične organizacije govore o 30%) kake občine ali okraja k slovenski manjšini, bi bile oblasti pripravljene, da na tej podlagi rešijo obveznosti, ki izvirajo glede manjšinske zaščite iz avstrijske državne pogodbe. Ker je znano, pod kakšnim psihološkim pritiskom živijo koroški Slovenci, saj v svojih glasilih o tem sami sproti poročajo, bi takšno »priznavanje« k manjšini ter uresničevanje manjšinskih določil pod temi vidiki bilo popolnoma v nasprotju z duhom državne pogodbe. Reševanje manjšinskih vprašanj na podlagi priznavalnega principa bo omogočilo Nemcem, da črtajo eno dvojezično šolo za drugo, posebno v krajih, kjer je kljub slovenskemu življu že nekaj let sem le malo prijav za slovenski pouk ali pa teh vsled dosledne germanizacije in pritiška sploh ni več.

Kavčičeva izjava je v širokem zamejstvu zbudila močno reakcijo, tako da se ji tudi Ljubljana ni mogla zapirati. Tako je objavilo »Delo« z dne 18. julija stalnišče člana izvršnega sveta, Bojana Lubeja, ki je spremljal Kavčiča v Celovec, o odnosu Ljubljane do Koroške ter reševanju člana 7 državne pogodbe. Vendar odgovor prav tako raziščena kot Kavčičeva polomija v Celovcu.

V ospredju Lubejevega odgovora so vprašanja obmejnega in blagovnega prometa, industrijske kooperacije, turističnega sodelovanja in problematika prometnih zvez. Ko navaja Lubej razne možnosti sodelovanja med Slovenijo in Koroško, se povzpne do trditve, da razpravljanje manjšinskih vprašanj ob razgovorih s koroško deželno vlado ni porinjeno na zadnje mesto. Vendar pove vse dejstvo, da ga navaja »Delo« med predmetnimi toč-

kami na zadnjem mestu. Kavčičev spodrsrljaj pri tem niti z besedico ni omenjen, pač pa sledi obširen komentar pojma o »svobodnem nacionalnem opredeljevanju«.

Tudi tak komentar koroškim Slovincem prav nič ne koristi, ker sami predobro poznajo okoliščine, v katerih morajo živeti. To so obrazložili Kavčiču njihovi predstavniki končno zelo obširno tudi ob uradnem obisku v Sloveniji meseca januarja t.l. Kljub temu je Kavčič njihove argumente prezrl, koroške Slovence in njih predstavnike pa ob svojem obisku na Koroškem napram Nemcem brezvestno izgral.

To ponovno potrjuje za Ljubljano neobvezen Lubejev odgovor v »Delu«. Znano je, da spadajo v njegovo področje pri izvršnem svetu tudi manjšinska vprašanja, katerih reševanja v zamejstvu je Ljubljana doslej dosledno zanemarjala in omalovaževala.

Odmev na zadnje romanje v Španijo

Italijanski časopis iz Pavije »Il Ticino« je objavil sledeče poročilo o obisku naših romarjev v njihovi kartuziji (Certosa di Pavija):

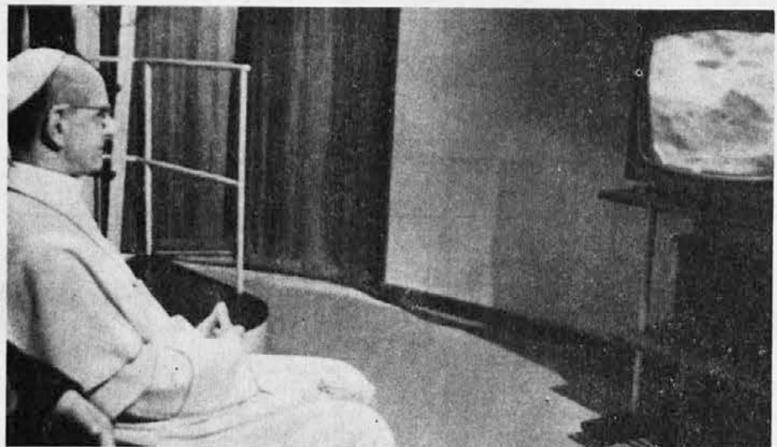
Dvesto slovenskih romarjev v naši kartuziji. Globoko dojemljiva in pobožna koncelebracija. - Dvesto slovenskih romarjev iz tržaške in goriške nadškofije je spremljano od svojih duhovnikov v soboto 17. julija zaključilo v naši kartuziji svoje dolgo romanje po znamenitih božjih poteh Španije in Francije. Velika množica romarjev se je strnila okrog oltarja, postavljene pred kor in tu s slovenskim petjem in molitvijo spremljala koncelebrirano sv. mašo. Bila je to pretresljivo lepa svečanost z res občuteno soudeležbo vseh romarjev in izredno lepim ter ubranim liturgičnim petjem. Pavijska turistična ustanova je nato razdelila vsem romarjem ilustrirane brošure o najznamenitejših spomenikih Pavije, patri cistercijani pa so gostoljubno razkazali romarjem znamenitosti njihove zgradbe, krasne cerkve in samostana. Romarji so bili v zhi čeni nad toliko lepoto in neprecenljivimi umetninami večstoletne kartuzije. Med duhovniki voditelji smo srečali tudi prijatelja in kolega g. Dušana Jakomina, urednika katoliškega glasila za slovensko manjšino v Trstu.

Cerkev

in italijanski prostozidarji

Zastopnik katoliške Cerkve, neapeljski duhovnik Rosario Esposito, in veliki mojster italijanskih prostozidarjev, prof. Giordano Gamberini iz Ravenne, sta se javno pogovarjala v gledališču mesta Savone o današnjem prostozidarstvu. Pri pogovoru je bilo navzočih okoli tisoč ljudi, med njimi 400 prostozidarjev iz vse Italije. Pogovor je potekel v medsebojnem spoštovanju. Izvenel je v prepričanje, da med framasonstvom in Cerkvijo ne bo več takih nasprotstev kot v preteklosti. Menijo, da pripada 272 današnjim italijanskim ložam skoraj 10.000 članov.

Besede sv. očeta ob priliki zgodovinskega poleta

Sv. oče Pavel VI. je preživel skoro vso noč od 20. na 21. julij pred televizijskim aparatom, skrbno zasledujoč pristonek prvih vesoljcev na Luni; pri tem se je večkrat predal molitvi, iz oči pa so mu polzele solze ganotja

Bolj še kot skrivnostna Luna se nam je odkril človek, ta božja stvaritev, kot središče tega mogočnega podviga. Razkril se nam je ves božanski, ne sicer sam v sebi, pač pa v svojem izvoru in cilju. Zato ne smemo sredi opojnosti tega zmagoslavja, ki je plod človeških zmožnosti, pozabiti, da mora človek, čeprav začel vršiti oblast nad vesoljem, najprej obvladati samega sebe!

Da ne bo ta uspeh napor ostal nekorišten, je potrebno našo pozornost obrniti v dve smeri.

Najprej do človeka. Kdo je ta človek, ki je zmožen sličnih dejanj? Odkod mu ta izredna sposobnost razmišljanja, organiziranja, premaganja ovir, pa čeprav je njegova narava omejena, lahko ranljiva, slabotna? Odkod ta izredni pogum? Gotovo mora biti v človeku nekaj, kar presega njegovo naravo, nekaj, kar je odsev določene skrivnosti, nekaj božanskega. Bolj še kot površje Lune se nam odkrije razsvetljen obraz človeka v neki skrivnostni svetlobi.

Nato je treba usmeriti našo pozornost v Boga. Če smo resnično inteligentni, ne bomo ostali le pri fizičnih dogajanjih, ampak bomo metafizično poizkusili odkriti tudi vzroke teh dogajanj. Nobena stvar ni vzrok sama sebi. Kako je potem mogoče, da toliko stvari obstaja, tako lepih, veličastnih, urejenih?

Dosledno razmišljanje o tem nas mora pripeljati na prag najvišje modrosti, ki ji pravimo religija. Zadnji uspeh znanosti nas vodi k viru vsega, k začetniku stvarstva, k živemu Bogu.

To novo odkritje ustvarjenega sveta je nadvse pomembno za naše duhovno življenje. Videti Boga v stvarih in stvari v Bogu, je kaj bolj veličastnega? Ali ne pridejo pri tem nehotne na naše ustnice besede, ki nas jih je naučil sam Kristus: »Oče naš, ki si v nebesih?«

Da, prav te besede naj pridejo na naše ustnice, ko motrimo veliki podvig prvih ljudi, ki so stopili na v molk zavito in blede površino Lune, potem ko so premagali nebroj ovir.

Prisluhnite, kako po tem dogodku prihaja k nam globok glas iz vesoljskih prostorov in onstran vekov: »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.« Ozrite se na nebo, poglejte zemljo! Ste zmorni premeriti njuno razsežnost? Ste sposobni ustvariti si idejo, kaj vse skrivata v sebi? Vam je dano odkriti prepad, ki loči Stvarnika od stvarstva, pa istočasno začititi vezl, ki ju združuje? Mar ni mogočna in veličastna svetopisemska beseda v prvem poglavju prve Mojzesove knjige: »In Bog je videl, da je vse dobro stork? In ker je vse dobro storil, svet zaslužil, da ga mi spoznamo, posedujemo, obdelujemo in uživamo.«

Premislimo po tem skrivnostnem in tihem poletu, kaj je vesolje, od kod je in čemu naj služi. Razmišljajmo o človeku, tem črvičku sredi vesolja, od kod njegova misel, s katero ga obvlada. Kdo je ta človek, ki je zmožen tega fantastičnega napredka? Kje so meje človeški dejavnosti? Nevarnost je, da se predamo neurejenemu občudovanju človeških uspehov in se zgolj še navdušujemo za dela človekovi rok. Toda pri tem prihaja do nas tisti glas, ki je odjeknil na nebu nad Betlehemom v edinstveni noči: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje.«

Ta glas hočemo v trenutku, ko je bil premagan prag vesolja, sprejeti kot himno naše zemeljske oble. Slava Bogu in čast vam, ki ste ta vesoljski podvig iz-

vedli; slava vsem, ki ste ga pripravili. Čast, pozdrav in blagoslov vam, ki ste osvojili Luno, to medlo luč naših noči in spremljevalko naših sanj. Naj se dvigne do nje glas duha, himna Bogu, našemu Stvarniku in Očetu.

PAPEŽ PAVEL VI.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Albanski škof dela na cesti

Iz Ulcinja poročajo, da so ljudje, ki so prišli iz Albanije, zvedeli o apostolskem administratorju iz Skadra, škofu Ernestu Cobi, da mora delati na cesti. Pripovedujejo tudi, da so duhovnikom ponudili službo učiteljev, seveda pod pogojem, da bodo poučevali marksistično-leninistični nauk. Tega pa ni nobeden sprejel. Poročila beguncev iz Albanije potrjujejo dosedanje vesti o zelo hudem položaju katoliške Cerkve v Albaniji.

Prve švedske protestantske redovnice

V deželi sv. Brigite je po 400 letih, odkar je luteranska reforma zatrla samostane, v zadnjih letih nastala v okviru švedske luteranske Cerkve prva skupina redovnic. Imenujejo se sestre Sv. Duha. Sestra Ella Persson je imela pred začetkom te skupnosti mnogo stikov z različnimi katoliškimi ženskimi samostani. »Imamo tudi Marijino podobo v kapeli,« razlaga. »V Mariji imamo zgled poslušnosti božji volji, zgled vere in ponižnosti.«

Knjiga o papeževem obisku v Ženevi

10. junija je bil sv. oče na obisku v Ženevi v Švici. Vsi papeževi govori so sedaj zbrani v posebni knjigi, opremljeni s številnimi slikami. Prvi izvod so izročili sv. očetu v soboto, 19. julija.

Anketa o verskem tisku

V Sloveniji so izvedli anketo o verskem tisku. Anketirani navajajo zlasti naslednje želje: Verski tisk je treba vsebinsko izboljšati, poglobiti. Zdi se, da je trenutno dovolj verskega tiska. Povprečnost in površnost povzročata inflacijo verskega tiska in proti temu se je treba boriti. Duhovniki potrebujejo več opore v verskem tisku za dušno pastirstvo. Izobraženi laiki morajo imeti več besede in prostora pri verskem tisku. Iz odgovorov na anketo jasno sledi, naj se vse sile združijo pri obstoječih listih in revijah.

Nove rehabilitacije v Pragi

Iz Prage poročajo, da je mestno sodišče v Pragi izreklo sodbo, da so bile obsodbe devetih uglednih duhovnikov, ki so bili v letih okoli 1950 obsojeni, nepravilne. Tako je rehabilitiralo naslednje osebnosti: dr. Stanislava Zela, generalnega vikarja iz Olomuca (obsojenega na 25 let prisilnega dela), p. Jana Opaseka, benediktinca (obsojenega na dosmrtno ječo), dr. Bohuslava Jarolimeka (obsojenega na 20 let), premeta Josefa Cihaka (obsojenega na 10 let), prelata dr. Otokarja Sveca (obsojenega na 20 let), kanonika pri Sv. Vidu dr. Jaroslava Kulaka (obsojenega na 20 let), dr. Antonina Mandla (25 let), nadškofijskega tajnika dr. Jana Boukala (18 let) in dr. Vaclava Mrtvyja.

Lidova Demokracija poroča, da so bili omenjeni na podlagi krivega pričevanja obtoženi veleizdaje in zlorabe določenih

Ko se je komunizem v Jugoslaviji komaj dobro pojavil in je komaj kdo mislil, da bo nekoč tam zagospodoval, so se komunisti stalno zaganjali v vlade, ki da ne poskrbe, da bi imeli vsi, ki žele delati, dovolj rednega dela. Vse sklicevanje na gospodarske težave, ki so tedaj morale ves svet, je bilo zaman, komunisti so kazali na Sovjetsko zvezo, »kjer ni nobene brezposelnosti«.

Prišla je vojna, prišla revolucija in Jugoslavija je postala komunistična država z vsemi komunističnimi značilnostmi. Med temi je bila tudi v ustavi zajamčena »pravica do dela«. Vse je delalo, vse je moralo hoditi tudi na »prostovoljno delo«, če ni hotelo veljati za nasprotnika novega reda. Dela je bilo toliko, da so vabili celo izseljence iz svobodnega sveta, naj pridejo domov in pomagajo »graditi socializem«.

Gradili so nove tovarne, organizirali nove šole vseh vrst, da bi imeli dovolj strokovnjakov, gonili kmečko mladino v mesta, da bi bilo dovolj delavstva v novih podjetjih, novih tovarnah in novih uradih. Vse je šlo kar dosti gladko, vendar pa je dinar od leta 1945 do leta 1965 izgubil skoraj vso vrednost. Leta 1945 je bilo 50 dinarjev za dolar, niti polnih dvajset let kasneje pa že 1.250, oboje seveda po uradnem tečaju! Če pomislimo, da je v

tem času dejansko tudi dolar izgubil precej svoje vrednosti, potem lahko rečemo, da je dinar leta 1965 bil vreden komaj pčle tri pare dinarja iz leta 1945.

Pri tem je Jugoslavija dobila v teh letih še preko štiri milijarde dolarjev pomoči iz tujine in še na stotine milijonov dolarjev posojil. Kljub temu je začela v hudo gospodarsko stisko in morala je začeti delno pod pritiskom svojih upnikov »gospodarsko reformo«.

Podjetja in tovarne, ki niso imele zdrave gospodarske osnove, so začele odpuščati delavstvo, nato pa obrat ustavile. Na deset in na sto tisoče delavcev se je nenadno znašlo na cesti kljub v ustavi zajamčeni »pravici do dela«. Jugoslavovski komunistični režim je zašel v hudo stisko. Gospodarstvo doma je bilo v hudi krizi. Jugoslavija pa je imela tudi težave

z iskanjem kreditov v tujini, ker nihče ni dosti dal na to, da jih bo kdaj mogla vrniti. Odplačevanje starih dolgov so odložili, nove kredite je dobila le za primerno politično ceno. V primeru Italije tudi na slovensko narodno škodo!

Vodniki jugoslovanskega komunizma, ki se v preteklosti niso izkazali, so se v tej stiski znašli. Do kraja so odprli meje in pustili vsakemu, naj gre, kamor hoče, če mu doma ni obstanke. Postopno so začeli celo organizirati skupine delavcev in delavk, ki so želeli iti na tuje na delo. Stevilo teh, ki so šli na tuje s trebuhom za kruhom, kot pravimo, je raslo iz leta v leto in doseglo po zadnjih cenitvah še okoli 750.000 oseb. Celotno delovno silo cenijo v Jugoslaviji na okoli 3,5 milijonov. V tujini je torej okoli 20% delavstva socialistične Jugoslavije.

Komunizem vdira v urugvajsko Cerkev

Spričo zaupanja v pozitiven razvoj komunizma, ki ga nekateri s tako vero izpovedujejo in razširjajo, je koristno pogledati v dejansko nastopanje komunističnega gibanja kjerkoli po svetu. Čeprav se namreč javlja pod različnimi imeni, kot stalizem, maoizem, kastrizem ali titoizem, ima vedno isto idejno podlago in v osnovi enake metode, ki se prilagajajo samo glede na trenutno stanje okolja, v katerem nastopa. Kjer je potrebno, uporablja nasilje in upore, drugje spet si natika krinko miroljubnega gibanja v pluralistični družbi: povsod pa hoče z infiltracijo prepeljati in če mogoče neopazno speljati nasprotno idejne tokove v svoje zbirališče.

Poučen primer nam dajejo nekateri pojavi komunistične infiltracije v urugvajski Cerkev. Penetracija gre tako daleč, da je včasih zadeta čistost nauka in moralnega učenja.

NENAVADNI SODELAVCI KOMUNISTIČNEGA TEDNIKA

Urugvajski komunistični tednik »Marcha«, ki svoje idejne usmerjenosti ne skriva, dobiva oporo pri mnogih duhovnikih, ki ga berejo, širijo in vanj tudi dopisujejo. V njem se napadajo višje plasti v Cerkvu in se razpihujejo vsi pojavi, ko se duhovniki oglašajo zoper škofo ali nuncija.

V prilogi z naslovom »Medellín, nova Cerkev« priobčuje namesto dokumentov latinskoameriškega škofovskega sveta pisma in izjave duhovnikov, ki zagovarjajo nasilno vstajo, zagovarja zasedbo katedrale v Santiagu de Chile in objavlja osnutke, ki so bili na zasedanju sveta zavrnjeni ali bistveno spremenjeni. Končno prinaša zaključne izjave škofovskega sveta, a tako prečiščene, kot ustreza komunističnemu manevriranju.

Uvod k temu je napisal Héctor Borrat, izdajatelj revije Mednarodnega gibanja katoliških dijakov »Vispera«. V njem najprej omenja, da so škofje v Medellínu privzeli zahteve komunistov po politični osvoboditvi, po »protikolonializmu«, da imajo tudi ti tip revolucionarja za višji človeški tip, revolucijo v Ameriki pa za upravičeno in potrebno. Dalje trdi, da so škofje v tem drugačnega mnenja kot papež Pavel VI., in da gre v resnici tudi krajevnim škofom beseda o krajevnem položaju, ne samo rimskemu škofu. V tem skuša ustvariti vtis, da škofovski svet ni sprejel papeževе odklonitve nasilnega preobrata, ne pove pa, da je v zaključnih izjavah dobesedno ponovil papeževu obsodbo nasilja, kot jo je izrekel v Kolumbiji. Škofje so opustili govornico tistih, ki verujejo v razvoj in napredek, ampak so sprejeli govornico revolucionarjev. Tako trdi uvodničar, ki pa takoj taktično umakne svojo trditve s povabilom, naj bralec sam presodi, »če niso škofje proglasili za nujno revolucijo, ki naj razbije monolitno odklonitev po papežu.«

Ta publikacija, ki je bila opremljena z rumenim ovitkom barve Sv. sedeža, se je prodajala po vseh kioskih, medtem ko ni bilo mogoče dobiti niti v katoliških knjigarnah uradne izdaje medellinskih dokumentov, ki jo je oskrbela urugvajška škofovska konferenca. Na prošnjo in pritožbe je Narodna centrala za občila pošiljala knjigarnam vsakih deset dni po pet do deset izvodov, tako da je priloga komunističnega časopisa s svojo prirejeno izdajo lahko nemoteno zavajala tudi katoliške bralece.

»NAPREDNI« GENERALNI VIKAR

Ob tem manevru je montevidijska nadškofijska kurija ostala povsem pasivna. Njen generalni vikar msgr. Haroldo Ponce

de León je celo dal tedniku »Marcha« izjavo, v kateri se mu zahvaljuje za pozornost do Cerkve. Nato pa »pojasnjuje«, da med stališčema Pavla VI. v Kolumbiji in škofovske konference v Medellínu ni pravega nasprotja, ker papež ni imel v mislih ameriških problemov, ko je odklonil in zavrnil nasilje, ampak je govoril načelno in splošno za ves svet, medtem ko so škofje govorili za Amerikance.

V lanskem adventu je skupina duhovnikov in katoliških laikov organizirala kolektivni post in namenila denar, ki se je s pritrgovanjem prihranil, pomoči potrebnim. Denar so izročili urugvajski delavski centrali, ki jo vodijo komunisti, ne pa katoliški dobrodelni organizaciji.

Pobudnik te dobrodelne akcije je bil francoski dominikanec p. Daniel Gilbert, ki pogosto dopisuje v tedniku »Marcha« in skupaj z nekaterimi drugimi duhovniki v njem objavlja izjave in pisma z levičarsko tendenco.

Organizatorji akcije so zaprosili za dovoljenje apostolskega administratorja montevidijske škofije, ki jim prošnje ni odklonil, ampak je izvedbo zamislil priporočil, ne da bi ga motilo dejstvo, da je bil denar namenjen komunistični organizaciji. Isti apostolski administrator je za lansko veliko noč poslal posebno poslanico dnevniku »El Popular«, ki je uradno glasilo urugvajške komunistične stranke.

KRIVO TOLMACENJE KRŠČANSKIH VREDNOT

Urugvajska škofovska konferenca je organizacijo letošnjega svetovnega dneva miru zaupala svojemu tajniku, ki je k sodelovanju pritegnil še tri laike, med katerimi je bil eden znan komunist. Ta človek je bil zelo viden pri nemirih ob prekinitvi diplomatskih odnošajev med urugvajsko vlado in Castrovim režimom na Kubi. Omenjena komisija je za dan miru poslala vsem župnijam in duhovnjakom Urugvaj »prošnjo mašo za mir«, osnutek pridige, »obljube za svetovni dan miru« in »uevljavljanje človeških pravic, ki je pot k miru«.

V osnutku pridige je najprej uvod s citatom Pavla VI. in Medellína ter nekaj stavkov, ki dišijo po Teilhard de Chardinu, kot npr.: »Odrešenje je razvojna sila, s katero Kristus prevzema in pomiruje stvarstvo.«

Potem ko osnutek pravilno omenja nujnost notranje sile, ki je potrebna zaradi lastnega posvečenja, ovije to ugotovitev v kontekst, s katerim hoče notranjo silo proti samemu sebi obrniti v silo proti drugim: »Svetniki so znamenje tega odpora proti dejanskemu neredu in mučenec nam kažejo, kako so si delali silo, da bi ostali zvesti svoji veri nasproti dejanskemu neredu, ki je protiven krščanskim vrednotam.« Nato obrača izraze »sila«, »nasilje«, »odpor« in »dejanski nered« tako, da se iz prvotnega duhovnega, osebnega pomena prenašajo na pomen zunanje odpora proti drugim. Od krščanskih mučencev prvih časov pride kmalu na »mučenca« naših časov Camilla Torresa, katerega je njegova svetost nagibala k »odporu« proti današnjemu »dejanskemu neredu«, ki je tudi nasproten krščanskim vrednotam.

Mistifikacija je očitna. Svetniki niso znamenje odpora proti dejanskemu neredu, ampak so znamenje spoštovanja božje volje in božjega reda. Krščanski mučenci niso delali dejanskega nasilja proti drugim, ampak so drugi delali nasilje proti njim. Sila evangelija je sila proti samemu sebi, proti svojim strastem in nagnjenjem, ne pa zunanje nasilje proti družbi ali proti drugim ljudem.

ČASOVNI SOVPAD Stiska Cerkve v Braziliji

Bog ve, ali se ob poletu na Luno med časnikarji — in bralci — kdo spomni še kakega drugega znamenitega 20. julija? In celo takega z zaokroženim razdaljo od letošnjega? Petindvajset let se v zgodovinskih dogodkih šteje navadno za okroglo in jubilejno število.

Torej: istega dne kot letos človekovo izkrcanje na Luno se je izvršil pret 25 leti atentat na Hitlerja. Tista vest je takrat presenetila svet nič manj kakor ga je letošnji 20. julij vzradostil. Kolikšen kontrast! Takrat je svet sredi vojnega meteža zadržal dih — v upanju na skorajšnji konec vojne in v razočaranju, da se atentat ni posrečil. Letos istega dne je človeštvo tudi zadržalo dih v plemeniti in radovedni skrbi za usodo treh junakov in za uspeh njihovega podviga. Mar ni zanimivo naključje, da je prav za to petindvajseto obletnico zgodovinsko dogajanje napravilo tak skok v novo dobo?

Ali pa je med tema dvema dogodkoma tudi kaj vzročne zveze? Ne bi si upal tega zanikati. Ker se atentat ni posrečil in se je vojna nadaljevala, se je zgodilo, da so se leta 1945 izumitelji in graditelji raketnih izstrelkov s svojimi možgani in iznajdbami predali bodisi Rusom bodisi Amerikancem in tema veselilama razodeli svoje utopične sanje o poletih na zvezde ter ponudili svoje sposobnosti v vesoljski tehniki.

Znana je francoska domislica ob izstrelitvi prvega ameriškega umetnega satelita. Ameriški »pionir« in ruski satelit se srečata v vesolju. Ruski trabant vzhlen zakliče ameriškemu: »Pozdravljen, tovariš! Zdaj bom imel za družbo rojaka na potovanju, da se bom vendar mogel s kom pogovarjati v najinem skupnem materinskem jeziku, ki je nemški.« Ameriški je odvrnil: »Saj prav to tudi mene tolaži v teh višinah, kajti z najinimi gospodarji na zemlji morava govoriti le v tujih jezikih, ti po rusko, jaz pa po angleško.«

SKRIVNOSTNA VZROČNA ZVEZA

Ko bi se bil atentat na Hitlerja posrečil in bi se bila torej vojna na mah takrat končala, kakor je bil kajpak edini in tokrat upravičeni namen atentatorjev, bi omenjeni nemški učenjaki ne bili mogli pokazati zmagovalcem že tako dovršenih raketnih izstrelkov, da bi se ti slednji dali prepričati za nadaljevanje von Braunovih sanj, niti ne bi bili Nemci takrat še pripravljene predati sebe in svoje učnosti zmagovalcem in von Braunove sanje bi bile morda ostale sanje še za dolgo vrsto let. Znano je namreč, da je sklep o predaji med von Braunovo skupino dozorel iz obupa nad lastno domovino šele malo tednov pred njenim dejanskim polumom.

Videti je torej, da je podaljšanje okrutne vojne sprožilo posredno te zanimive in izjemoma kar pozitivne posledice poleg neizmernih grozot, zadanih človeštvu.

Toda vzročnost med vojno in človekovim izkrcanjem na Luno je vsekakor še bolj vidna, če pomislimo, da bi von Braun in njegovi sodelavci nikdar ne bili dobili od nikogar finančnih sredstev za prve korake v raketni tehnologiji in mehaniki, ko bi vojne sploh ne bilo. Tako ostane utemeljen dvom, ali bi brez zadnje vojne prišlo do vesoljskih poletov in do osvajanja Lune.

Ali so torej vojne pomembne za kakršen koli napredek? Pravijo, da so. Znano je, da je prva svetovna vojna dala velik zagon napredku v kirurgiji in ortopediji.

Marsikatera vojna je odplavila nakopičeno gnilobo v družbenem življenju, popravila narodnostne krivice, pometla z diktaturami, pognala tehniko v večji napredek.

ČLOVEŠTVO V MIRU BOLJ NAPREDUJE KOT Z VOJNO

In vendar se mi miroljubni ljudje rajši odpovemo takšnemu napredku, če ga prejmemo le za ceno vojne, kajti vojne ne maramo, ker prinaša morje gorja. Prepričani smo pa, da brez vojne, v miru, lahko napredek raste po drugih potih in se zlo premaga z drugimi sredstvi, brez kakih bolečin.

Pomislimo samo na presaditev srca, odkritje antibiotikov, sintetičnih snovi (nylon in tako imenovana plastika), izum elektronskih računskih naprav — vse to in drugo iz sedanje dobe ali pa iz bližnje in daljne preteklosti od Pitagorovega izreka do Arhimedovega zakona do mehanike ure ali Newtonovega ali Kopernikovega odkritja iz astronomije do izuma smodnika ter dinamita (ki sta bila odkrita v mirni dobi in za mirovne namene) in do lokomotive ter ladijskega vijaka in letalstva in še do tolikih in tolikih odkritij, izumov, dosežkov in napredkov na vseh področjih: za vse te in neštete druge uspehe nima zasluge nobena vojna.

Pač pa bi brez preteklo vojne in iznajdbe morilnega orožja V/1 in V/2 danes ne bilo še brčkone izkrcanja na Luno. Toda brez te vojne bi tudi ne bilo toliko gorja in solza in ne toliko uničenja v tavnih in duhovnih zakladih in ne morije tolikih življenj — povprečnih in genialnih ljudi. In napredek bi se bil pognal do Bog ve kolikih drugih najnejših in koristnejših dosežkov, za njimi bi utegnili priti na vrsto tudi izkrcanje na Luno in odkritje jedrske energije. Le zaporednost bi bila drugačna, verjetno bolj pravilna po nekakšni vrednostni lestvici človeških potreb.

ZMEDA V LESTVICI VREDNOT

Prav vojne zmedejo to prednostno lestvico in tako smo pričali, da iz nemškega vojnega in vojaškega izuma V/2 nastane sicer sputnik, toda, kakor je zapisal francoski popotnik o Rusiji, se je zgodilo tole: »Medtem ko leti sputnik okrog zemlje, mora moskovska gospodinja čakati po tri mesece za nabavo novega električnega likalnika, ker je sovjetsko gospodarstvo v potrebnih dobrinah tako imenitno polumljeno.«

O ameriških podvigih na Luno pa je itak znano tudi brez francoskega duhoviteža, da se mnogi pohujšujejo zaradi stroškov. Medtem ko se trije junaki izkrcavajo na Luno, je med ameriški črnici še dosti revščine. V obeh trditvah je pa malce demagogije. Revščine nista krivi niti »sputnik« niti »pionir«, ampak socialna krivica — oboroževanje.

Torej konec koncev: Bog daj srečo vsem — Rusom in Amerikancem, prve čestitke pa zaslužijo Nemci, pa ne za izum morilnih raket, temveč za prodornega duha, s katerim jih je obdaril Stvarnik. Temu Stvarniku sta pa prva dva človeka, ki sta stopila na Luno, tudi dala priznanje s tem, da sta pred odhodom z njenega površja tam pustila ploščico z napisom: »Tu, ko smo prišli s planeta Zemlja, smo prvič stopili na Luno. Anno Domini - V letu Gospodovem 1969, julija meseca. Prišli smo z miroljubnimi nameni in v imenu vsega človeštva.«

Širite „Katoliški glas“

nost in domišljavost, če bi me sovražnik kdaj skušal po tej poti spraviti iz tira. Hvala Ti Gospod za vse!

PO NOVI MAŠI

»Kadar nova maša je, jupajdi, jupajda, takrat dobra paša je, jupajdijaja!« Tudi študentje so prišli obilno na svoj račun. Imeli smo našo študentovsko skupnost, ki je segala vse do Loža in objemala vso Notranjsko. Kakih dvajset tistih, ki so bili glasni v naših vrstah, je prišlo in toliko tudi bogoslovcev. Tako smo novo mašo z vso slovesnostjo ponovili drugi dan na Petkovec in je bila spet miza polna dobrot ter vesele pesmi. Bilo je toliko zaloge, da je bilo za vse in še kaj je ostalo.

Zaradi nove maše je na domu vse zastalo za cel teden. Zato sem v terek po novi maši tudi jaz zagrabil, da dohitim čas. Zanjice so hitele, vozili so domov pšenico, jaz pa sem jo polagal v kozolec.

Pa pride prosjak, za katere je seveda nova maša tudi praznik. Nikdar brez njih ne mine in vsi pravočasno zvedo za tako slovesnost. Kako se je pač neki njemu primerilo, da ni zvedel poprej?

»Brazilске duhovnike preganjajo, ker se upirajo socialni ureditvi, katero je uvedla peščica ljudi.«

Tak je naslov posebne okrožnice, ki jo je napisalo 575 brazilskih duhovnikov in redovnikov nadškofije Rio de Janeiro. V okrožnici je opisan sramotni umor prof. Pereira Neta, ki je bil desna roka recifskega nadškofa Helderja Camare. Tega odličnega voditelja mladine je umorila ekstremistična in teroristična organizacija »antikomunistični lovci«, kakor se sami imenujejo. Med drugim opisujejo tudi usodo brazilskih duhovnikov, ki so ali zaprti ali so bili izgnani iz države. Še prav posebno pa je v okrožnici poudarjeno: »Brazilski voditelji Cerkve niso preganjani zaradi tega, ker so člani Cerkve, pač pa zaradi tega, ker se borijo proti sedanji krivični družbeni ureditvi in ker nočejo podpirati kapitalističnega družbenega sistema, ki zdaj zatira ljudske množice. Duhovniki so preganjani zaradi tega, ker oznanjajo zanemarjenim in zapuščenim sobratom in sestram Kristusovo blagovest, ker tolažijo žalostne, ker rešujejo jetnike in skušajo osvoboditi zatirane.«

»V Braziliji ima vso oblast peščica ljudi in zaradi tega v deželi ne more biti pra-

vega miru. V takih razmerah ni mogoče izpolnjevati Kristusovega naročila: Ljubi svojega bližnjega! Sedaj nam preostane samo odločen boj za pravično družbeno ureditev v Braziliji,« naglašajo duhovniki v okrožnici, ki jo berejo med božjo službo po cerkvah nadškofije.

★

Nadškof Camara ne sme govoriti po radiu

Brazilska vlada je prepovedala Helderju Camari, nadškofu Olinda in Recife, govoriti po škofovskem radiu. Časopisi ne smejo poročati o tem ukrepu državnih oblasti, niti imena nadškofa ne smejo omeniti.

Katoliški časopis Catholic Herald poroča — novico je prejel iz zanesljivega vira — da ne smejo objaviti niti nadškofovih govorov in pridig.

Nadškof Helder Camara je najbolj znan brazilski škof. Je nepopustljiv v boju za boljše socialne razmere v deželi. Iz tega vira smo zvedeli, da je brazilska državna uprava v krizi. Silna dejanja se iz dneva v dan množe in v ljudstvu raste občutek negotovosti, toda vlada zatire v kali vsak poskus javnega odpora.

Slovenska skupnost v obrambi slovenskega šolstva

Pred dnevi je tržaški šolski skrbnik sprejel deželnega svetovalca in političnega tajnika Slovenske skupnosti. Dr. Stoka je proveditorja seznanil z razgovorom, ki ga je imela pred kratkim delegacija Slovenske skupnosti na prosvetnem ministrstvu v Rimu. Deželni svetovalec je ponovno opozoril proveditorja na nerešena vprašanja slovenskega šolstva. Posebej pa je poudaril upravičeno željo in zahtevo slovenske javnosti, da morajo biti maturitetne in podobne komisije sestavljene iz slovenskih članov. Proveditor je priznal upravičenost te zahteve, rekel pa je, da manjka kadrov in da je zato treba dobiti šolnike, ki imajo pač ustrezne pogoje, da so lahko predsedniki teh komisij. Dr. Stoka je naglasil, da je treba v bodoče premostiti vsakršno administrativno oviro, kajti glavno je, da je dijak povsem sproščen pred komisijo; to pa se zgodi le, če je sestavljena iz samih slovenskih članov.

Glede slovenske industrijske šole pa je proveditor rekel, da ni doslej prejel še nikakršnega navodila; ko bo prišlo navodilo s prosvetnega ministrstva, da bo ukrenil potrebno. S tem v zvezi mu je deželni svetovalec izrazil bojazn slovenske javnosti, da bi utegnili priti do zaprtja slovenske srednje šole v Rojano. Skrbnik je izjavil, da on nima nič pri tem, ampak da zavis vse od ministrstva ter od sklepov mešane jugoslovansko-italijanske komisije.

Politični tajnik Slovenske skupnosti je odločno ponovil zavzetost Slovenske skupnosti in vse slovenske javnosti za srednje šole v Rojano in odločnost za obrambo njenega obstoja, saj je celo predvidena v Memorandumu in bi bilo torej protizakonito, če bi se jo zdaj hotelo ukiniti. Slovenska javnost končno pričakuje, da

bo še letos prišlo do odprtja industrijske šole v Rojano.

Tržačani in odboru za proslavo ljubljanske univerze

V častni odbor za proslavo 50-letnice obstoja univerze v Ljubljani so bili imenovani tudi trije Tržačani: dr. Frane Tončič, dr. Sonja Mašera in ing. Stanislav Renko.

Nova doktorica

Na medicinski fakulteti bolonjske univerze je z odliko in pohvalo promovirala za doktorico Vlasta Polojac. Čestitamo.

Izlet slovenskih maturantov v Jugoslavijo

V okviru dogovora italijansko-jugoslovanske mešanega odbora za manjšino je 24. t.m. odpotovalo 40 slovenskih maturantov na osemdnevni študijski izlet po Jugoslaviji. Obiskali so najvažnejša jugoslovanska mesta. Spremljala sta jih prof. Valerija Venuti-Glavac in prof. Jože Seražin.

Začetek poletne operne sezone

V soboto, 26. t.m. se je na gradu sv. Justa v Trstu začela poletna operna sezona na prostem, ki jo je pripravila ustanova gledališča Verdi na pobudo avtonomne letovišarske ustanove. Kot prvi je bila na vrsti Puccinijeva opera »Madame Butterfly«.

Seja pokrajinskega odbora Krščanske demokracije

Tržaški pokrajinski odbor KD je preučil politični položaj in odobril delo pokrajinskega vodstva ter se izrekel za nadaljevanje levo-sredinske koalicije v naši pokrajini. Sprejet je bil tudi predlog, naj bo redni pokrajinski kongres stranke po jesenskih upravnih volitvah.

kajti bilo je nujno, da je navzočih primerno število umerjenih oseb in se s tem prepreči kak prevelik idejni skok. Tudi je bila zame še neznan Savinjska dolina, tako lepa in tako slovenska, da sem si jo želel videti.

Z vlakom sem prišel do Polzele, nato pa peš v goro, na Oljko! Je to čudovita planinska točka, prav kakor Kum na Dolenskem ali Sv. Trije Kralji na Notranjskem. Od tam imaš na dlani Savinjsko dolino in Stajersko daleč tja do Maribora. Za stotino in pol nas je bilo udeležencev. Prišle so pa tudi vidne osebnosti iz slovenskega narodnega življenja.

Kar zares smo se zgrabili. In spet so bile Wittigove ideje, katere so nam hoteli vsiliti Božo Vodušek, Niko Kuret in nekateri duhovniki kot Cankar, Lampret in Terstenjak. Slo je za nove ideje, ki so več ali manj vleklo na protestantizem. Za vse omenjene je bil Wittig prekok in pevec. Škoda, da smo šele teden pozneje zvedeli, da je odvrgl kolar in se oženil. Bil je celo bogoslovni profesor v Breslauu, sedanjem poljskem Wrocławu. Kot spomin na Goro Oljko mi je ostal

Sprejem v Marijanišče na Opčinah

Vodstvo Marijanišča na Opčinah sporoča vsem slovenskim staršem, da sprejme še nekaj dečkov, ki bi v šolskem letu 1969/70 obiskovali nižjo srednjo šolo in 4. ter 5. razred osnovne šole.

Preteklo šolsko leto so vsi gojenci iz Marijanišča izdelali brez popravilnih izpitov. To dejstvo lahko daje staršem upanje, da bo šolski uspeh v zavodu tudi v bodočem šolskem letu enako zadovoljiv, kakor je bil v preteklem. Čisto gotovo pa je, da bodo v zavodu lahko izdelovali z boljšim uspehom, kot bi izdelali doma, kjer jih starši največkrat ne morejo nadzorovati, ali jim nuditi pomoči. V zavodu pa sta nadzorstvo in pomoč zagotovljena.

Gojenci se v zavodu dobro počutijo, ker učenje sledi razvedrilu tako naravno, da gojenci prav tako neprisiljeno zapuste najbolj živahno igro in se lotijo učenja, kakor gredo radi od učenja v obednico in potem zopet k zabavi.

Tudi študentje, ki obiskujejo univerzo, se še sprejemajo.

Misijonski list za misijonske prijatelje

P. Jože Kokalj, Matero Catholic Parish, F. O. Box 2527, Lusaka, Zambia nas prosijo, da objavimo sledeče:

Slovenski misijonarji v Zambiji smo se odločili, da bomo v kratkem pričeli z izdajanjem misijonskega lističa, ki ga bomo pošiljali naravnost iz Lusake na naslove naših misijonskih prijateljev. Bo to sicer združeno s stroški, a naši misijonski prijatelji to pozornost z naše strani gotovo zaslužijo. Listič bo izhajal vsak drugi mesec. Vabimo vse prijatelje in podpornike slovenskega misijona v Zambiji, da nam naravnost (letalska pošta 190 lir) ali potom uprave Vašega lista pošljejo svoje naslove. Prepričan sem, da bo to lepa zveza in koristno sodelovanje z misijonskim zaledjem.

V avgustu pride k nam nova laična misijonarka, profesorica iz Ljubljane. Treba bo čimprej pripraviti slovenski dom za naše laične misijonarje. Zaupam v Boga, da bog to zmogel. Hvala Bogu, vedno več nas je in blagoslov od zgoraj je očitno z nami! Ostajam v Kristusu vdani

Jože Kokalj SJ

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 3. do 9. avgusta 1968

Nedelja: 10.50 Otroška matineja: Disneyev svet. 18.10 Winnetou, film. 21.20 Sinjska alka.

Ponedeljek: 18.35 Tik-tak: Medvedov godrnjavček. 19.20 Znanost in mi. 20.35 M. Begović: Brez tretjega, tv drama. 21.40 B. Britten: Preprosta simfonija.

Torek: 18.35 Risanka. 18.45 Po Sloveniji. 19.05 Obiščite z nami Ameriko. 20.35 Noč vredna spomina, film. 22.40 Transfuzija krvi.

Sreda: 18.30 Naš čas. 19.00 Pred svetovnim hmeljarskim kongresom. 20.35 Sladkosladko. 21.45 Ob bienalu grenkega smeha. 22.05 Filmski festival v Pulju.

Četrtek: 17.35 Lizika, lutkovna predstava. 18.15 Mešani zbor »Gallus« iz Kočevja. 20.35 Vozniško dovoljenje prosim. 21.25 Berlin 1969, filmski festival. 21.45 Smart, serijski film.

Petek: 18.30 Jane Eyre. 19.00 Po Sloveniji. 19.20 Naš globus. 20.35 Policaji in tatovi, film.

Sobota: 16.00 Jugoslovansko atletsko prvenstvo. 17.55 Novi ansambli - nove melodije. 18.25 Disneyev svet. 19.15 Sprehod skozi čas - leto 1967. 21.45 Rezervirano za smeh. 22.00 Inšpektor Maigret, film.

† Msgr. Janez Hladnik

38 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Sele po končanih popoldanskih litanijah sem imel priliko, da sem se z Gospodom malo bolje pomenil, glede pogodbe, ki sem jo z njim sklenil s tem, ko sem se mu izročil kot duhovnik.

»Tu me imaš, Gospod, takega kot sem! Zahvalim te za pokvarjeno nogo. Brez nje najbrže nikdar ne bi prišel do oltarja.« »Zahvalim te, Gospod, tudi za druge pomankljivosti, ki jih nosim na telesu, zlasti za izgovarjavo črke »r«. Ti veš, Gospod, da mi je to nadležno, a Tebi je tako prav in že veš, zakaj. In to, da sem tako »kmetavz«. Morda bi bilo bolje, da bi se bil bolj olikal in bil primeren tudi za salon. Gospod, takega me pač imaš. Pomagaj mi, da Ti bom mogel koristno služiti! Dal si mi lepe darove, pa dal si mi tudi brzdo, da zavre mojo samoljub-

pa tudi nevaren prehlad, kajti zaradi pomanjkanja postelj sem prespal kar dve noči pod drevjem in sem na posledicah trpel kar pol leta. Najbolj izdatno zdravilo pa mi je bila tragična novica o Wittigovem odpadu. Le žal, da se nisem dolgo časa mogel srečati z njegovimi oboževalci. Šele leto pozneje sem jim mogel vreči v obraz to vest, ko se je vršilo zborovanje v Nazarjih.

V soboto, 30. julija sem bil na potu proti Sent Vidu že v Litiji, kjer se je imel vršiti naslednji dan dekanjski evarhijski kongres. Zupnik v Javorju ni imel namestnika in vendar je bilo nujno, da pride, pa sem se ponudil jaz in imel tretjo nedeljo sv. mašo v mali planinski cerkvi v Javorju nad Litijo. Tam sem doživel, da se mi je Gospod Jezus hotel »skriti«. Zlomil se mi je ključec od tabernaklja, da nisem mogel odpreti njegovih vrat. Če bi bil tega kriv Gospod, bi mu bil zameril, pa sem bil menda tega kriv jaz. Kakšna muka je bila, da smo odprli tabernakelj in to prav med sveto mašo.

(Se bo nadaljevalo)

P. Arhangel Droic v goriški bolnišnici

Ze nekaj časa se zdravi v goriški splošni bolnišnici p. Arhangel Droic. Ni sicer iz naših krajev, toda njegova življenjska zgodba je vendar tesno z njimi povezana. Njegov oče Janez, po rodu iz Savinjske doline, je v času svojega službovanja v Rihemberku kot avstrijski orožnik spoznal Stefanijsko Lisjak iz Spodnje Branice, župnija Smarje in se z njo poročil. Kasneje je služboval v Roču v Istri, kjer se je leta 1910 rodil kasnejši pater Arhangel. Po prvi svetovni vojni se je oče odločil za novo nastalo Jugoslavijo. Družina se je naselila v Ponikvah pri Celju. To je bil vzrok, da je tudi sin obiskoval gimnazijo v Celju. Bil je gojenec tamkajšnjega dijaškega kapucinskega konvikta. Tam je vzbrstel tudi njegov redovni poklic. Leta 1927 je bil preobleden, leta 1937 pa je postal duhovnik kapucinskega reda.

Se istega leta so ga redovni predstojniki poslali v Rim na gregorijansko univerzo. Dosegel je licenciat v splošni teologiji, pot do doktorata mu je pa zaprla bolezen. Zaradi pomanjkanja učnih moči so ga že jeseni leta 1938 poklicali v Skofjo Loko, kjer je bila ustanovljena bogoslovna kapucinska akademija. Tam je predaval dogmatiko in bil duhovni vodja bogoslovcev vse do nemške zasedbe Škofje Loke. Uspelo mu je rešiti vso samostansko družino preko meje v Italijo; sam se je vrnil v Rim, da tam dokonča študije.

Zaradi spremenjenih razmer se po letu 1945 ni vrnil v domovino. Deset let je bil na Sardiniji profesor v redovnem bogoslovju in ljudski pridigar. Kasneje je bil spet poklican v Rim, kjer je postal urednik uradnega lista vsega kapucinskega reda. To službo je moral odložiti lani, ko se ga je znova lotila težka in zahrbtna bolezen. Letos 19. junija so ga poslali v Gorico na zdravljenje.

Za vse dobro vnetega slovenskega kapucinskega patra priporočamo v molitev. Naj bi mu Bog po priprošnji p. Leopolda Mandiča vrnil zdravje, če je tako v soglasju z božjimi načrti!

Doberdob

Zvonovi so se v naši vasi po zgledu drugih vasi modernizirali. Znana trvdka Broili iz Vidma je namreč v preteklem tednu izvršila elektrifikacijo vseh treh zvonov. Potrebno vsoto (700.000 lir) so v glavnem že zbrali sami verniki naše župnije, kar je zelo lep dar hiši božji. Upamo in želimo, da bi prišlo še do večjega daru: do plemenitega moža, ki bo skrbno kot cerkvenik skrbel za vse, kar je v cerkvi in v zvoniku. Blagoslovitev elektrificiranih zvonov bo na bližnji praznik Marije Snežnice.

»Fuori dalla Nato« smo brali po zidovih in po tleh ter pozive: Vsi v Doberdob na protestno zborovanje! Prišli so torej tuji z avtomobili, z avtobusi, z rdečimi zastavami; sledil je govor, vzkljanja. Zvočnik in rdečo zastavo so namestili s pripuščanjem policije in orožnikov kar na drevesca, ki rastejo tik ob cerkvi, torej na cerkveno lastnino! Naši možje so protestirali, a ni nič zalego. Tukaj ne bomo razpravljali o politiki; o tem naj povedo drugi, saj velja, da »nemo profeta in patria sua«. Vemo, da so se med vojno dogajale neljube in krivične stvari v naši vasi in uporabljali so tudi cerkvena okna in drugo v svoje namene; je pač vladala brutalna sila, plačana propaganda in politična strast. Želimo in upamo, da se ti časi ne povrnejo več v naše kraje. Varnostne oblasti pa opozarjamo, naj vršijo svojo službo vestno, pravično in pogumno.

Tradicionalni praznik Marije Snežnice bo letos v nedeljo, 10. avgusta. Domači, bližnji in daljni verniki se ga veselijo, ker vedo, da s takim slavljem izvršujejo Marijino prerokob pri obisku Elizabete: »Odslej me bodo blagrovani vsi rodovi!« Kakor že več let, bo tudi letos izredni duhovnik in sicer novomašnik iz Sedla pri Kobaridu g. Slavko Hrast. Veselimo se večerne Marijine procesije z lučmi, petjem, govorom in modernimi duhovnimi kupleti. Pridite torej drugo nedeljo zvečer v Doberdob! Vsako leto lepše! Pustimo, kar nas loči in iščimo, kar nas druži! Dokler bomo v domačem jeziku Marijo slavili, se ne bomo porazgubili!

Pomanjkanje vode v Števerjanu

Večina zaselkov v Števerjanu je že več dni brez vode; vode primanjkuje zaradi povečane potrošnje v zvezi z dolgo trajno

sušo tudi na Oslavju in v Štavrnu. Nujno je potrebno, da nižje ležeči potrošniki omejijo rabo vode na najnujnejše in je ne tratijo po nepotrebnem za pranje avtomobilov ali za zalivanje vrtov.

Goriška občina skuša odpomoči tej nepričakovani stiski, tako da je organizirala dovoz vode v nabiralnik nad Oslavjem s cisterno, ki premore 40 hl vsebine. Seveda je ta rešitev le začasna. Nujno bo treba zamenjati sedanjo pogonsko črpalko z novo, močnejšo.

Dejavnost pokrajinske turistične ustanove

Goriška pokrajinska turistična ustanova je prejšnji teden izdala ličen prospekt o cestnem omrežju v goriški pokrajini. Na prospektu je najti več podatkov o naši pokrajini (po površini je za njo le še tržaška pokrajina, po številu prebivalcev pa Dolina Aosta), naslove turističnih uradov in njihov telefonske številke. Pomankljivost prospekta pa je, da je pisan le v italijanščini.

Poleg tega prospekta je dala ista ustanova zadnje čase natisniti prospekt o zanimivostih na Goriškem in tukajšnjih hotelskih zmogljivostih. Pripravljala se nov prospekt, ki naj bi dal poudarka goriškimi Brdom, ponatisnili bodo pa tudi prospekt o Krasu, ki je pošel.

MLADIKA št. 7

Pred odhodom na počitnice je izšla sedma številka letošnje »Mladike«. Naslednja se najavlja za jesen, ko bo poletna vročina že pri kraju.

Na mestu uvodnika je poročilo Marija Maverja o VI. srečanju pisateljev iz alpskih dežel Maribor - Slovenjgradec - Ptuj. Prozo so prispevali Mojca Rant (Rdeča vrtnica), Zora Tavčar (Hiša za potokom) in Drlace (Koliko je še do Gorice...?). Jože Peterlin poroča o 22. taboru Slovenske prosvete na Repentabru 22. junija letos, Jožef A. Markuža razmišlja o slovenski metropoliji in Sloveniku, Maks Šah pa prikaže zaključek šolskega leta 1968-69. Dani- lo Sedmak opiše, kako se dá počitnice koristno izrabiti za gojitev in razcvet naše ga duha. Tudi to pot ne manjka vedno duhovitega Kobilarjevega »Tržaškega pisma«, Kondor se pa zavzema za prava načela.

V kulturnem delu najdemo oceno Jožeta Peterlina o gostovanju ljubljanske Drame v tržaškem Teatro Stabile z Ajshilovo tragedijo »Oresteia«. Martin Jevnikar nam v sodobni zamejski literaturi predstavi pesnika Vinka Žitnika ter pesnika in pisatelja Franca Sodja CM. Oba živita sedaj v Argentini.

—ej

IZ KANALSKE DOLINE

Počitniški dnevi so prinesli veliko življenja v našo dolino. Cele kolone avtomobilov se vijejo po glavni cesti v obe smeri: k morju in v gore. Na mejnem prehodu pri Kokavu je večših videti vrste avtomobilov dolge več kilometrov, ki čakajo za prehod čez avstrijsko mejo. Tudi oba jugoslovanska bloka, pri Ratečah in na Predelu, imata mnogo dela. Vročina tudi pri nas pritiska čez dan, a večeri in jutra so prijetno hladni.

Višarska božja pot je zopet oživila. Par tednov je pa bilo vse kot bi izumrlo, ker ni delovala žičnica. Zdaj zopet obratuje, a le ena kabina. Obljubljajo, da bo kmalu prišla zopet komisija ter vse pregledala in dala popolno dovoljenje. Tako je vedno dovolj romarjev in duhovniki imajo polne roke dela, saj večina romarjev opravi sv. spoved in hoče ob Marijinem oltarju prejeti Kristusa, poroštvo življenja in vstajenja. Prihajajo pa romarji po vseh treh dolinah: iz Furlanije, Avstrije in Slovenije in so vsak v svojem jeziku postreženi kot je to že stoletni običaj na Sv. Višarjah. Kronika v arhivu žabniškega župnišča poroča, da je že prvi goriški nadškof Karel Mihael dne 27. februarja leta 1760 izdal navodilo, naj bodo na Višarjah duhovniki, ki znajo slovenski, nemški in italijanski jezik in naj bo na spovednicah točno napisano v dotičnem jeziku, v kakšnem jeziku se v njih spoveduje. Zbnice so takrat namreč spadale pod goriško nadškofijo kot tudi pozneje po prvi svetovni vojni, dokler niso Ka-

Obisk na taboru Slovenskih goriških skavtov

V nedeljo po kosilu nisem več zdržal v Gorici. Verjetno sem bil med zadnjimi, ki so se ob taki soparni 36-stopinjski vročini še tiščali doma. Zjutraj sem zaman iskal po vseh kopaljščih od Trsta do Devina prostorček za svoj avtek: kako bi se bil šele dokopal ali prerinil do vode!

Pa sem si dejal: Kaj, če bi jo ubral tja v Log pod Mangrtom, kjer letos taborijo Slovenski goriški skavti (kajti pomotoma je »Primorski dnevnik« zapisal, da nekje pri Bovecu taborijo tržaški katoliški skavti).

Celo pot sem držal roko skozi vetrno šipo in na ta način ugotavljal temperaturo. Kar pretresljivo je bilo videti, kako so si ob vsaki vodi, še tako majhni, utrujeni turisti hladili svoje pregrete ude.

Cisto drugače pa je v Logu: že sam pogled na visoki gmoti Mangrta in Jalovca, na katerih se blešči snežniki, te krepko pohladi: iz snežišč se steka voda v šumečo Koritnico, še bolj mrzlo kot šumečo, da je skoraj nevarno se v njej kopati. Tudi nadmorska višina prispeva k temu, da je podnebje kar prijetno: kadar prav močno bije sonce, je pa okoli in okoli tabora smrekov in bukov gozd, ki nudi res prijetno senco.

S prostorom taborjenja so bili naši skavti nadvse zadovoljni: voda, drva, lepe ravnice, krasna pokrajina, prijazni ljudje, pa še lepo vreme: dežja sploh niso imeli.

Seveda nisem jaz edini prišel na obisk; na parkirnem prostoru nasproti tabora je bila cela kolona avtov, tako da bi se skoraj splečalo pobirati cestnino v korist skavtske družine. Obiski se kar vrstijo: stariši, znanci, pa še ljudje, ki nikoli niso imeli opravka s skavti, so si prišli ogledat zanimivo življenje in delo te organizacije.

Precej je bilo tudi uradnih obiskov: gozdarska uprava, policija, sanitetni komisar so si prišli ogledat tabor iz upravnih razlogov in zelo častno je za skavte, da so organizacijo, red in snago tabora zelo pohvalili. Najimnitnejši pa je bil seveda obisk nadškofa msgr. Cocolina. Prišel je v tabor skoro kot prikazen, takoj drugi dan, ko so fantje vsi goli do pasu trdo delali in se potili, vsak pri svojem opravilu za dobro ureditev tabora. Ko so zagledali nadškofa, so si kar čez umazanijo oblekli kroje in se zbrali za pozdrav. Verjetno pa je g. nadškof kar skozi srajce in na rokah opazil sledove dela, zato pa je toliko bolj pohvalil njihovo požrtvovalnost.

Naj vam sedaj predstavim tabor: preko mostička, ki je bil zasilno narejen čez Koritnico (ki pa zelo dobro drži), sem po vijugasti in ograjeni poti in skozi srednjeveški vhod, poln smrtonosnih naprav za nezaželene goste vstopil v tabor. Spodaj velika šramba, ob njej pa kuhinja, v kateri med vsakovrstnimi lonci kraljuje naš Niko, ki ima stalno na razpologo dva dežurnja; vrhovno poveljstvo nad šrambo pa ima g. Stanta, ki je za tako stvar že dolgoletni izvedenec in skr-

bi, da ne gre nič v kvar. Fantje pripovedujejo, da je bil Niko od začetka silno jezen na čebulo in jo je metal na vse mogoče načine prav v vsako jed; kasneje se je le unesel in začel kuhati za bolj normalne želodce. Pokusil sem menažo in res ni bila napačna. Nad šrambo se dviga 15 m visok jambor s četno zastavo, okoli njega dva metra visok oder, dovršeno inženirsko delo starejših skavtov. Na oder vsak dan stopi skavt, ki dviga zastavo. Zanimivost je tudi oltar, zgrajen v modernem slogu z lepim križem spredaj pa z vazami za rože iz ljubja.

Sotori so letos razpostavljeni v lepem polkrogu in lepo ograjeni in okrašeni, pa tudi vedno snažni. Izjema je le šotor četovodje, ki je pravi prototip nereda in razmetanosti: v svoji skrbi za telesno in duhovno hrano skavtov seveda kuhar in četovodja ne dobita časa za pospravljanje.

Fantje so mi tudi povedali, da so zgradili više gori na gorkem pritoku Koritnice kopalni bazen. Ta me res zanima, ker se kar pošteno potim pod tem vročim planinskim soncem.

(Dalje prihodnjič)

S. P.

ZA KMETOVALCE

Bolniško zavarovanje tudi za otroke kmečkih upokojencev

Nedavno je kmečka bolniška blagajna prejela od svoje Zveze pojasnilo, da uživa ugodnost bolniškega zavarovanja tudi otroci kmečkih upokojencev, če obiskujejo šolo in živijo z njimi ter so v njihovo breme. To velja za srednješolce do 21. leta in za vseučilišnike pa do 26. leta starosti.

OBVESTILA

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu obvešča, da se bodo vrnili dečki iz kolonije v Rigolatu v četrtek, 31. julija ob 12. uri. Ustavili se bodo v Trstu v ulici Flavio Gioia, to je pri železniški postaji. Dečki iz nabrežinske občine bodo lahko izstopili v Sestljam. Istočasno obveščamo, da bodo deklice odpotovale v kolonijo v Rigolatu v petek, 1. avgusta ob 8.30 izpred hiše v ul. San Nicolò 31, Trst.

DAROVI

Za Alojzijeveče: N. N. 5.000 lir.
Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Najpristrčneje se zahvalujemo vsem, ki so nam na kateri koli način stali ob strani ob nenadni izgubi našega najdražjega moža in očeta

Marija Simič

Posebno se zahvalujemo vsem številnim prijateljem z Opčin in okolice, zlasti še iz Barkovelj, duhovščini, godbi iz Trebč, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so zanj molili.

Zena Bernarda,
hčerka Adrijana in sin Marino
Opčine, 27. julija 1969

+

Previdena s svetimi zakramenti je po dolgi bolezni dne 29. julija mirno preminula v bolnišnici Usmiljenih bratov v Gorici 65-letna

Ida Franceschini vd. Foccaro

Po opravljenem pogrebu naznanjajo to žalostno vest sinova Alojz in Jožef, hči Marija, snahi, zet in vnuki ter ostali sorodniki.
Pogrebne svečanosti so se izvršile v jameljski cerkvi.

Gorica - Jamlje, 29. julija 1969

(Odlikovanje pogrebno podjetje Prescern - Gradiška - tel. 9555)

Spored od 3. do 9. avgusta 1969

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15
Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.
Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu, 9.50 Glasba za kitaro, 11.15 Tisoč in ena noč (5) »Carobni konj«, 12.00 Nabožna glasba, 12.15 Vera in naš čas, 13.30 Glasba po željah, 15.30 Miklós Gyárfás: »Preizkušnje zvestobe«, Radijska igra, 17.30 Plesna čajanka, 18.00 Simfonična pesnitev, 18.45 Bednarik: »Pratika«, 19.15 Sedem dni v svetu, 20.30 Iz slovenske folklorne: V starih časih: »U kašen meštjer ga boste dali, uoče?«

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi, 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«, 13.30 Glasba po željah, 17.20 Za mlade poslušavce: Car glasbenih umetnin, 17.35 Kaj bi rad videl in kam bi rad šel, 17.55 Kako in zakaj, 18.30 Zbor »J. Tomažini« iz Vidma, 21.00 Odlomki iz svetovnih romanov: N. Gogolj: »Mrtve duše«, 21.25 Romantične melodije.

Torek: 11.35 Sopek slov. pesmi, 12.00 Bednarik: »Pratika«, 13.30 Glasba po željah, 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas, 18.30 Pojejo »Dubrovački trubaduri«, 19.10 Dogodivščine iz vsega sveta (6) P. Cesarini: »Kipar Somalceva«, 19.45 Zbor ljubljanske RTV, 20.30 Donizetti: »La favorita«, opera v štirih dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi, 12.10 Najlepsi trgi Italije: Rafko Vodeb (6) »Stari trg na stolničnem trgu v Bergamu«, 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst, 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (17) »Joule raziskuje toplotne učinke električnega toka«, 18.30 Ljudske pesmi, 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«, 20.3 Simfonični koncert, 21.30 Parada orkestrrov, 22.05 Zabavna glasba.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi, 12.10 Umetniki o sebi (5) »Elvira Kraljeva«, 13.30 Glasba po željah, 17.20 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi, 17.35 Otroci na počitnicah, 17.55 Kako in zakaj, 18.50 Pesmi ameriškega Zapada, 19.10 Iz mitologije filma: Zvezdniki (6) »Jan Kie-pura in Martha Eggerth«, 20.30 A. Torelli: »Scrollina«, Komedija v treh dejanjih.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi, 12.10 Kam v nedeljo? 13.30 Glasba po željah, 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri, 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (18) »Morse iznajde električni telegraf«, 17.55 Naši športniki, 18.30 Komorni koncert, 19.00 Otroci pojo, 19.10 Prišiški nazori, včeraj in danes, 19.20 Prijubljene melodije, 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«, 20.45 Koncert operne glasbe, 22.00 Skladbe davnih dob.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi, 12.10 Tone Penko: »Gozdni sadeži«, 13.30 Glasba po željah, 15.55 L. Davanzo: »Var-na pot«, oddaja o prometni vzgoji, 16.45 Otrokov pravljčni svet: H. C. Andersen: »Cesarjeva nova oblčila«, 17.20 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta, 17.45 Moj prosti čas, 18.30 Zbor »T. Tomšič« iz Ljubljane, 19.10 Umetniki o sebi (6) »Ondina Otta«, 20.30 Teden v Italiji, 20.45 Zora Saksida: »Beauty-case«.

★

ITALIJANSKA TELEVIJAZA

Spored od 3. do 9. avgusta 1969

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša, 16.00 Avtomobilske dirke v Nürburgringu, 21.00 Nero Wolfe. — Drugi: 17.45 Siena: lahka atletika, 2.15 Začelo se je tako... 22.15 FBI: Cilj je Harbin, telefim.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Zenska od reke, film. — Drugi: 21.15 Srečanja 1969, 22.15 Mednarodni klavirski festival.

Torek: Prvi: 21.00 Admiralska služba M. Tobina, 22.40 Glasbeni program. — Drugi: 19.00 Antwerpen: svetovno tekmovanje v kolesarstvu, 21.15 Jutri bom zmagal, 22.00 Cavalier Tempesta.

Sreda: Prvi: 21.00 Vrtiljak. — Drugi: 19.00 Antwerpen: svetovno tekmovanje v kolesarstvu, 21.15 Srečanje z Leonidom Moguyem: ljudje hočejo film živeti.

Četrtek: Prvi: 21.00 Senza rete, glasbena predstava, 22.00 Telefim, še ne določen. — Drugi: 19.00 Odbojka: Italija: Poljska, 21.15 Zakopane civilizacije.

Petek: Prvi: 21.00 TV 7, 22.00 Igre brez meja 1969. — Drugi: 20.15 in 22.50 Antwerpen: Svetovno prvenstvo v kolesarstvu, 21.15 Valček pokojnega Giobatta di E. Car-sanna, 22.15 Skrita umetniška dela.
Sobota: Prvi: 21.00 Aiuto, è vacanza! glasbena predstava, 22.15 O vas pravi... — Drugi: 18.00 Antwerpen: Svetovno kolesarsko prvenstvo, 21.00 Današnji glasbeniki.